

Betreft : reactie op Notitie jeugdbeleid

Datum : 22 december 2016

1 Inleiding

Het beleid en het daarop gebaseerde uitvoeringsplan uitgewerkt in de “Notitie Jeugdbeleid” geldt voor de periode 2017 - 2018. De notitie behandelt geen thema’s over jeugdzorg en jeugdhulp. Voor de verder liggende periode geldt de wens om de beleidsstukken aan te laten sluiten op de huidige transformatie. Dit betekent dat het onderdeel jeugd in brede zin, van sport tot school en preventie tot jeugdzorg, zal worden meegenomen in de transformatieagenda Sociaal Domein. Het voorgaande bepaalt tevens de scope van het advies.

2 Beleid of kapstok

In de uitwerking van het jeugdbeleid zoals dat is verwoord in de notitie jeugdbeleid staat de missie uit de programmabegroting 2016 – 2020 centraal. Het uitvoeringsprogramma Jeugd (hoofdstuk 4) zal dus moeten bijdragen aan het realiseren van deze missie. De missie is: “We bevorderen een veilig en stimulerend opgroei-klimaat voor jongeren in Waddinxveen, zodat zij de toekomst met vertrouwen tegemoet zien”. In het hoofdstuk totstandkoming en positionering wordt gesteld dat de uitvoering van de notitie Jeugdbeleid en dus het uitvoeringsplan gebaseerd is op de volgende nota’s:

- Uitvoeringsprogramma CJG 2016
- Vitaal Sportbeleid 2016
- Beheerplan Spelen 2015-2018
- Integraal Veiligheidsbeleid 2016-2018
- Woonvisie Waddinxveen 2012-2017

Met betrekking tot de vertaling van de missie in de speerpunten doen zich de volgende vragen voor:

- Elk van de hiervoor genoemde uitvoeringsplannen heeft het realiseren van een eigen doelstelling als basis. Aan de basis van het uitvoeringsplan CJG 2016 ligt bijvoorbeeld de volgende doelstelling “De doelstelling voor het CJG voor 2016 is het zodanig bijdragen aan preventieve inzet dat de maatschappelijke voorzieningen binnen het budgettair kader geleverd kunnen worden”.
- Is tegen deze achtergrond de notitie jeugdbeleid niet eerder een kapstok notitie jeugd waarin de speerpunten uit andere beleidsvelden bijeen zijn gebracht?
- Zijn de speerpunten die zijn overgenomen uit de andere beleidsvelden gekozen op basis van een analyse van de knelpunten die zich voordoen en de bijdrage van de speerpunten in het realiseren van de missie?
- Wat is de bijdrage van de analyse van het Jeugdbeleid 2009 – 2012 in het definiëren van de speerpunten?

3 De interventiepiramide en scope van de notitie jeugdbeleid

In de notitie jeugdbeleid wordt gesteld dat in deze notitie geen thema's over jeugdzorg en jeugdhulp worden behandeld. De interventiepiramide maakt een onderscheid tussen vier domeinen waarop interventies zich kunnen richten vanaf "zorg voor een positief opvoed- en opgroei-klimaat" tot en met de "juridische en klinische interventies", zie figuur 1.

Figuur 1: de interventiepiramide

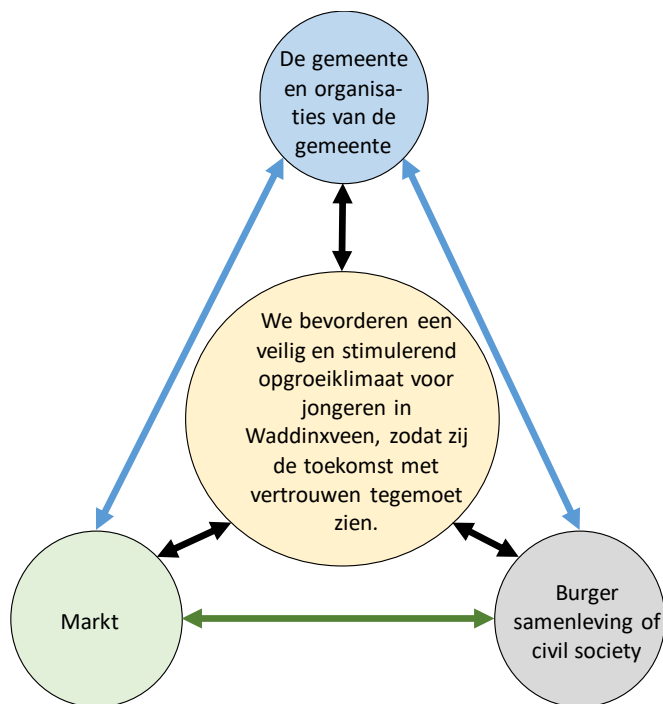
Gezien de beschrijving van enkele speerpunten doen zich de volgende vragen voor:

- Binnen welk deel van de piramide moeten de speerpunten en dus interventies die worden genoemd in de notitie jeugdbeleid worden gepositioneerd?
- Gesteld wordt dat de notie geen thema's uit de jeugdzorg en jeugdhulp behandelt. Binnen welk deel van de interventiepiramide worden in dit verband de jeugdhulp en jeugdzorg gepositioneerd?
- Waar ligt de grens tussen zoals in de notitie wordt verwoord de bekommernis met "de jeugd waarmee het goed gaat en de vroeg signalering wanneer het minder goed gaat" en de jeugdzorg en de jeugdhulp?
- Horen de aanpak met het inzetten van het Jeugdpreventie Team (JPT) en het vroegtijdig betrekken van ouders bij zorgwerkende signalen niet eerder tot de jeugdhulp of jeugdzorg en passen dus niet binnen de scope van de notitie jeugdbeleid?
- Hoort het inzetten van Jeugdmatch tot het instrumentarium dat reeds wordt ingezet bij vroeg signalering wanneer het minder goed gaat of eerder tot de jeugdhulp of de jeugdzorg?
- Wat zijn de criteria of overwegingen om als jongere te worden opgenomen in het systeem Jeugdmatch en passen deze criteria bij de bij vroeg signalering wanneer het minder goed gaat of bij de jeugdhulp en jeugdzorg?

4 Niet bij de gratie van de gemeente alleen

Zoals eerder opgemerkt is de missie die centraal staan een zeer ambitieuze missie. Dit geeft aanleiding tot de volgende constatering:

- Alleen de speerpunten waarover de gemeente de regie voert komen voor in het uitvoeringsprogramma en daarmee blijven de activiteiten die eveneens een bijdrage aan het realiseren van de missie waarover de gemeente geen regie voert en mogelijk geen weet heeft buiten beeld.
- Door geen aandacht te besteden aan de activiteiten die de burgersamenleving en de markt uitvoeren buiten de genoemde speerpunten wordt het belang van de inbreng van de burgersamenleving en de markt genegeerd.
- Het realiseren van de missie zou een opgave moeten zijn van de samenleving waarin de gemeente een bewuste keuze maakt tussen de rol van zorgen voor en die van zorgen dat. Dit is uitgebeeld in figuur 2. Anders bestaat het risico dat de missie en de ambitie verdwijnt in de bermuda driehoek van de samenleving.

Figuur 2: realiseren van de missie als opdracht voor de samenleving.

5 Verdere opmerkingen over de voorstellen

In het stuk wordt niet aangegeven, dat er bij jongeren is gepeild waaraan behoefte is. Dit is wel van belang, omdat het inspiratie geeft over de maatregelen die worden voorgesteld en op zich ook het draagvlak vergroot. Het is zeer wel denkbaar dat de reacties niet allemaal bruikbaar zijn voor deze notitie, het is dan van belang ze te bewaren en te adresseren.

Op blz. 5 worden nota's genoemd, waarop de uitvoeringsvoorstellen zijn gebaseerd. In dat lijstje ontbreekt de nota "Gezond geregeld", waarin 19 gemeenten afspraken maken en die onlangs naar de PAR is toegestuurd. Gaat hier met name om de jeugdgezondheidszorg en het voorkomen van kindermishandeling. We stellen voor deze nota wel te benoemen en de acties uit die nota in de notitie Jeugdbeleid mee te nemen.

Het rijk wil kinderdagverblijven en peuterspeelzalen meer op een lijn brengen. Financiering en kwaliteitsbewaking en toezicht worden onder een wettelijk kader gebracht. In de notitie wordt geen melding gemaakt van deze ontwikkeling. Er wordt geadviseerd dit wel te doen.

Alle kinderen komen bij het consultatiebureau. Bezie de mogelijkheden vanuit de jeugdgezondheidszorg interventies thuis te laten doen. Dit om de mogelijkheden voor preventie te vergroten.

Geef het Opvoedbureau een andere, duidelijker plaats. De naam doet niet vermoeden, dat het bureau er ook is voor jongeren zelf, niet alleen voor de ouders. Overweeg of een andere inbedding niet beter aan het doel beantwoordt.

In het onderwijs kan via allerlei maatregelen taalachterstand worden vastgesteld bij kinderen. Dit is van heel grote invloed op de verdere ontwikkelingsmogelijkheden. Besteed hier aandacht aan in de notitie.

Het lijkt er soms op, dat er voor jongeren binnen organisaties meerdere leeftijdsgrenzen gehanteerd worden. Het is belangrijk een eenduidige benaming (jongeren, jeugd, kinderen en jongeren worden in de notitie genoemd) en leeftijdsgrens te hanteren.

Er wordt samengewerkt met scholen voor voortgezet onderwijs. Belangrijk is de vaststelling, dat er buiten het Coenecoop College ook in Gouda Waddinxveense leerlingen het voortgezet onderwijs volgen. Niet duidelijk is hoe hiermee wordt omgegaan.

Het geoorloofd verzuim kan een indicatie opleveren voor mogelijke problematiek. Rond schoolverzuim zijn maatregelen genomen. Een daarvan lijkt te zijn, dat geoorloofd verzuim door de scholen gemeld moet worden. Niet duidelijk is of alle scholen zich dit realiseren. Het is van belang de bestaande afspraken hierover in ieder geval over het voetlicht te brengen en maatregelen te overwegen.

6 Advies in meer brede zin

De notitie jeugdbeleid kent enerzijds een pragmatisch karakter in het overnemen van de speerpunten uit andere beleiden en anderzijds een poging tot beleid dat niet strookt met het pragmatisme. Het wordt niet duidelijk gemaakt of de speerpunten die zijn overgenomen en een ander doelstelling dienen ook een bijdrage leveren aan de notitie geformuleerde missie. Daarnaast kan worden vastgesteld dat de betekenisgeving van een aantal essentiële begrippen en concepten achterwege wordt gelaten zoals het domein waar de notitie wel betrekking op heeft en de rol van regisseur.

Tegen deze achtergrond is het volgende advies:

- Maak beter duidelijk waar de activiteiten of speerpunten zich richten bijvoorbeeld op basis van de interventiepiramide.
- Maak duidelijk waarom een aantal speerpunten niet liggen binnen de jeugdzorg en jeugdhulp terwijl de aard van de interventie dit zou rechtvaardigen. Stellen dat de notitie jeugdbeleid niet gaat over thema's jeugdzorg en jeugdhulp is eigenlijk stellen dat de genoemde interventies slechts beperkte corrigerende maatregelen zijn terwijl de impact voor betrokkene groot is of kan zijn.
- Maak duidelijk welke bijdrage er van de markt en van de burgersamenleving wordt verwacht.
- Maak duidelijk of de opmerkingen genoemd in hoofdstuk 5 een plek moeten krijgen in het jeugdbeleid en als dit zo is of dit in de notitie jeugdbeleid is, of een vervolg op de notitie jeugdbeleid waarin het hele domein aan de orde komt, dat wil zeggen alle niveaus in de interventiepiramide.